

თეატრი სსოპრებმა

სათეატრო სალიტერ. ჟურნალი

№ 9—1917

კვირა 26 თებერ.

მისთვის წელიწადი

გამოცემისა 15 კ.

ქ. მ. რომანიშვილისა

სცენის მოყვარე. გარდაიცვალა კავთიხევი და იქვევე ჰკრბალავენ დღეს. სახალხო სცენის უანგარო მუშაკი იყო

გლეხი იაგორ ბოლქვაძე ამხანაგებში

ჩხანია იაგორი, ჩაქუნად გურიის მოძრაობის ბელადი, ბენიო ჩხიციერი, შუქლეტი—გიორგი შოლაყაძე (ორი უკანასკნელი საუკუნოდ გადასახლეს ციმბირს) (ცხ. ახვე ნომერში წერილი „გლეხი მეზობელი“)

შინაბარსი:

- 1, მეთაური—საკუთარ ჭკუით საკუთარ ფეხსე (წ.-კ. ს. კ. კაშო)
- 2, დ. მესხი ასირებული დღიური
- 3, ი. გომართელი—1 კლ. გუბე
- 4, სოფ. მეგობრივი შვილი—ქართული ეკლესია და სამდღე.
- 5 დ კილოხანიძე—სიამარ წუურ.
- 6 ა ბერეკაშვი. —უაგელი ჩემთე.
- 7. მეგობარი მეზობელი გლეხი.
- 8, კ. ძიძიძე—შენ!
- 9, ბ. გორდენიანი—წუთი სოფ.
- 10, მ. ბოჭორიშვილი—ფეხის ბრჭყალებში (შელოხე მოქ.)
- 11 შ. მოლოშვი. —ფართე სეგდა.
- 12, ვანო ბარცელი—* *
- 13, ილო—რაიში! ქა!
- 14, ე. კი—დრაი გონს მოგედეთ

1906

თეატრის 26

საკუთარ ჭკუით ნუნებურ საზოგადოებრივ საქუთარ ფეხზე ზეგუფთა ძარღვებო კიდეგ დიძკვრა. (წერა-კითხვის სახლის კრების გამო) ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამარტრელებელ საზოგადოების თბადისის განყოფილების არწენების ირგვლიე ამოძრედა ხალხო.

არაღის ახსოვს, ხალხი ასე მხურვალედ მოქვიდებოდეს წერა-კითხვის საზოგადოების კრებებს. აღბად ქართველმა ხალხმა უგეე შეიგნო, რომ ერის ცხოვრების წინ წასწვევად წერა-კითხვის ტავრტრელებას—ხალხში ცოდნის სხივის შეტანას—დიდი მინშენელობა აქვს და ამ საქმის მოწესკრებებს თითონ ტდილობს.

ეს შეტად სასიხარულო მოგუენას.. მკვრამ ის კი სამწესკრია, რომ ამ უზარტო საქმის ტარეშეშო შენ-ჩემობა კვანჯლის ზოგეერთი ტავტის სელმძღვანელო სიტუეით რა იძხის, პარტიულობა არ გეინდო, საქშით სწორედ მარტიულად ირეება და მოწინადმდეგე ბანაკს მიწსთან ასწორებს..

არ არის კარგი!

დროა ხალხის შესვეურებმა ასეთ წმინდა საქმეში მანტ გამინანინ შორს გამჭვრეტელობა და მთელი ჩეენი დაბეზებულ, წველიაღით მოტრულ ხალხის საერთო საწირთება მარტიულ შეინანობასე მადლა დაუენონ

იყენე ტულწრფეღნი და შემწენარენი...

რამეღიდაცკ აღმოსანმა სთქვა—ანანა მარტიული არ არისო.

სრული ჭეშმარიტება თუ ზეგუფთა შესვეურების ეს არა აქეთ ტათვადისწინებულე, თეთი ხალხის შეტნებულმა შეიღებმა, თეთი დემოკრატამ უნდა ტათვადისწინის და ტამეკობაში აინანოს უნტარო მუშაენი, დაე, თუნდა იგინი რწმენით სხეა და სხეა მიმართულებას მისდევდენ.

ამ საქმეში ერთ ერთ ზეგუფის ტამარეება სასურველი არაა..

სხეა და სხეა მიმართულების წარმომადგენელტან შემდგარი ტამეკობა უფრო ცხოველმეოფეღიღ იქნება..

ხალხის ტულტრეულად დწინარეება ეველა ჭეშმარიტი დემოკრატისთვის ერთნანდად ტვარეასია.

მამ მიეტით სამუხეება, უველა ემსხუროს

იმ წმინდა საქმეს, რომელსაც მოვლდებოდა უმეცხრობის ტავრტრელება.. ასეთი ტამეკობის არწევა-კი შეუძლიან საკუთარი ჭკუით მოახრე კაცს, საკუთარ ფეხზე მდგომს..

„ანიტრებული დღიური“

ოთხშაბათი.

დღეს სიხარულმა ამიტკაცა—გაზეტებში წვეიკითხე ტნობა—აქიმბო მეიფარიანმა განუტხადა გინაზის მთავრობას—ქართული ენის სწავლებს-სგან გაათავისუფლეთ ჩემი შეილტბიო, ეს ენა მეტი მარგია მითთვისიო..

და უზომით მეწყნა, რომ გინაზის მთავრობას არ შეუწყნარებია ადესიდან ვიღრე ბაქომდი ტნობილის ქართველი აქიმბაშის მუღარა.

რაც უფრო აღრე და კარგად გავიხვეწებოთ—აჯობებს. ერი რა თავში იხლის ასეთ პირებს! განტებამ—უტულმართბა თუ წადმართმა აგონა— და ჩააგონა მშობელი კერის უარყოფა, სხვისი მიყვლტება.. ია და ვარდი ვენია. ყველა წარმართი რომ დროით მოგვეშორდეს, უფრო წადმართი გავხდებოთ.

მარა ვან შეიერლომებს ჩენს მთხოვარს აკი არ მიიღეს!

ჩეენი გლახა ისეე ჩეენ უნდა შეეინახოთ..

კარგია, სატრთხობელთო გამოგადეგება: —კეიოლმა მშობლტებმა თითით უნდა უტეენონ მთზე შეილტებს:

— იი, გმირი, რომელ-საც თავი თვისი თვით დლაკარგავს, ახლა შეილტებსაც აკარგვიენტს.

ლირსია ასეთი მამა შეილტების ბედის გადამქრელი იყოს?!

უფლტება რა მქონდეს.. არც დმერთს ეწყნება, და კაცსაც მოუხდებდა—ასეთს მშობელს შეილტები განაშორო, სანამ ჯერ კიდევ ნორჩი არიან და გზადაკარგულ მამას ირ გადურჯულტებია..

კვირა.

ახლანდელი დრო უტნაური საიდუმლოებისა და გაურკვევლობის დროა. ყოველ

წამს ისეთს რასმე წააწყდები, რაც სიზმრადაც არ მოგლანდებია. ნეტავ, ასეთ სხვაგანაც?

ერთი პაწია მაგალითი სხვა უამრავ შორის: პური ნამცხვარი გირვანქა ორ შაურად ფსოზს, ფქვილით კი ათ შაურს გახდევინებენ გირვანქაზევე.

ფქვილით ვაქრობა აკრძალულიაო... მაგრამ ხალხი ამკრძალავს ვერვის ხელავს და საქაროების დროს ორი შაურის წილით შაურს იხდის...

ფულს დალი აღარ აქვსო... მაშინ უნდა დიდიდღონ ისინი, ვინც ამ დაღის აქლას ხელს უწყობენ!.. მარა—ვინ, ვის...!?

პარახვევი.

109
ვეცილობლობთ, ვებრძვით ერთმანეთს, ეზიარებოდით—არა მე ვარ, არა მეო...

მშობელი მოხუცი, მრავალ ქირავარამს გადახდილი, თავბედს იწყევლის, რომ ასეთი შვილები გაუჩნდა...

მზის ქვეყანა, მხარე ვარდ-ბუღბუღისა, მგონობისა, უღირსმა შვილებმა ლაშის ქობათ გადააქციონ, სანებეთ.

ვაი, სირცხვილო!

ერთი რწმენისა, ერთი აზროვნების ყველა დარგსა და საქმეში, დე, ნუ იყოს ყველა, არც უნდა იყოს... მაშინ რწმენასა და აზრს ცხოვრებისას ფასი და ღირებულობა დაუქვეითდებოდა... ეს ფრიალ აშკარა ერთფეროვნება, თუ გინდა, უფერულობაც იქნებოდა და სიცოცხლისა და ცხოვრების წინ სვლას დაღუნებდა...

მაგრამ...

არის უაღრესი საგანი ერთი, უზენაესი მისწრაფება, რომლის გარშემო ყოველი არსი და ღირსეული შვილი ქვეყნისა ერთი აზრით უნდა იყოს აღტყინებული:

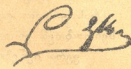
მშობელი ქვეყნის კეთილდღეობა!..

მე მარჯვენით მოგუფლი ამ საქმეს, მე მარცხით, მე უკნიდან, არა, მე წინიდანაო!.. სულ ტყუილია...

თუნდ ასეც იყოს... მაგრამ ყველა ამ გზამ სიყვარულთან უნდა მიგვიყვანოს, მშობელი ქვეყნის სიყვარულთან უნდა შეგვაგროვოს და მაშინ უსაცდლოთ ყოველი ერთ-

თეული ამ გროვისა ცალკე დევგმირი იქნება... ამ მთელს გროვს დევ-გმირებისა კი აღერსითა და სიყვარულით შეხედება იგი უზენაესი სიყვარული ქვეყნის, ერის...

ეს იქნება თვით ციური სილამაზე, ქვეყნიური მშვენიერება...

პირველი კლასის კუბე

— ქალბატონო ვერა, ქალბატონო ვერა! ქალმა მოიხება.

— ბატონო ანტონ! როდის ჩამოხველით?

— ეს არის ეხლა გიახელით, გამოვიცვალე თუ არა საშვავრო ტანისამოსი მაშინათვე მოვაშურე ბაღს იმ იმედით, რომ თქვენ განახავდით.

— ვერ წარმოიდგენთ, როგორ გამეხარდა!

— თქვენ თანდათან კეთდებით, ქალბატონო ვერა!

— კომპლიმენტებს კიდევ ვერ გადაეჩვიეთ?

— სრულ ქეშმარიტებას მოგახსენებთ.

— ღიღანას აპირებთ აქ დარჩენას?

— ქალაქში ნამეტანი სიცხეებითა და მთელი ზაფხული წამოვივდი.

— მაშ ხშირი სტუმარი იქნებით ჩვენი.

— თუ ნებას მომცემთ.

ქალმა გადიკისკისა.

— როდის აქეთ ისწავლეთ ასეთი თავზიანობა?

— ნუ თუ წინეთ უზრდელი ვიყავი?

ქალმა კიდევ გადიკისკისა.

— წყალვარდნილი გინახავთ.

— არა.

— მაშ წამოაყვეით. თქვენი ჩიჩრონე აქ მე ვიქნები.

ყმაწვილი ქალი და კაცი გასცილდნენ სასიერო წრეს და მიიმაღნ ტყეში.

ანტონი ახალგაზრდა ოცდა თორმეტის წლის ვეჭილი იყო, საშუალო ტანის, ოდნავ მელოტი, პირგაპარსული. კონტად აბზეკილი უღვეშები საქაოთ ამშვენიებდნენ იმის ულამაზო, მაგრამ მარტილიან სახეს.

ანტონი ნიჟიერ ვიქილათ ითვლებოდა, საქმეები ბლომითა ჭქონდა და აღგილობრივ ახალგაზრდათა შორის სასურველ სასიძოთ მიიწინდათ.

აგარაკზე ანტონმა ორ თვემდე დაჰყო. ვერას ყოველ დღე ნახულობდა. ხშირათ დასეირობდნენ ერთათ.

ვერა იქნებოდა ოცდა ორის ან სამის ახალგაზრდა, მაღალი ტანის, შავგვიანი. მთელი მისი სიმშენიერე თვალეში იყო თავმოყრილი. ვერა იყო შეტად კეკლუცი, მხიარული, ცქრილა.

ანტონი მას დიდი ხანია იცნობდა, მაგრამ არასოდეს არ მოსწონებია ამდენათ, როგორც ეხლა.

— გავიყვებით მიყვარს. წარმოსთქვა ერთ დილას ანტონმა. უსათუოდ განვუცხადებ ჩემს გრძობას.

— ეუბარი რომ მითხრას? უცებ გაუელვა გულში, თუ ქალის სახეზე რისიმე წაკითხვა კი შეიძლება, ვატყობ, უნდა მოვსწონდე.

რამდენიმე დღეს ანტონმა ვერსად მოახერხა, ვერას მოლაპარაკებოდა, რადგანაც მუდამ სტუმრები ამ ნაცნობი ყმაწვილკაცები ხევიენ ვარშემო.

— ერთიც ვნახათ, სხვამ დამასწროს და ვერა წამართვას! ჰეიქრობდა ანტონი და მოთმინება ეკარგებოდა.

— როგორ მოკწონთ ჩვენი აგარაკი? დაეკითხა ერთ დღეს ვერა ანტონს, როცა ისინი მარტო დასეირობდნენ მდინარის ნაპირას ას წლოვანი ხეების ჩრდილში.

— სამავალითო ბუნებაა ქალაქ ადგილას ვერასოდეს ვერ განიცდის ადამიანი იმას, რასაც აქ. ვისაც სიყვარულს იმ გრძობა არ გამოუტყდია, ის აქეთ უნდა გამოვაგზავნო აწი.

— ოჰო, თქვენ აქ, როგორც გეტყობათ, ვიღაცა შეგყვარებიან!

— შესაძლებელია.

— მომილოცავს! იქნება ისიც მითხრათ, ვინ შეგიყვარდათ.

— ძალიან გინდათ, ვაიგოთ?

— რატომაც არა!

— თქვენ შემეყვარდით ვერა, თქვენ, გაგიყვებით მიყვარხართ.

ვერას ერთბაშით დაეკარგა სახეზე ღიმი-

ლი, ტუნები დამუწვა, ოდნავ ფერმწკვრივდა და თავი დაჰხარა.

— ამხედ უფრო მე არავინ არ შეწყვარდება, განაგრძობ ანტონმა. გთხოვთ, მითხრათ: შეგიძლიათ თუ არა ჩემი ცხოვრება გაიზიაროთ?

ქალმხსენი არ იღებდა, თავჩაღუნულ იღდა.

— ანტონ, მომეცით დრო, ვიფიქრე წარმოსთქვა მან ბოლოს.

ანტონმა მოაცილა ვერა სახლამდინ რამოდენიმე საათს აგარაკს ვარშემო დასეირობდა. საღამოს სასტუმროში დაბრუნდა ცოტა დაისვენა, საქმელი მოითხოვა, მაგრამ არ უქამა. ისევ გარეთ გამოვიდა. შუალაღამე ტყეში დადიოდა. შემდეგ სასტუმრო დაბრუნდა, ტანს გავიხადა და დაწვა, მაგრამ ძილი არ ევიღებოდა. ისევ ჩაცვა და გამოვიდა.

ცა მოწმინდილი იყო. მთვარეს კაშკაშა გაჰქონდა.

ანტონი წამოწვა ბალახზე გულაღმა თვალეში მთვარეს მიჰაყრა. დიდხანს იყო ოცნებამ გაიტაცა და ჩაეძინა.

რიგნაფი მოახლოვებულ იყო, როდესაც ანტონმა თვალეში გახილა. ანკარაქმინდარეცხვირსახოცი დასველა და თვალეში ამოშინდა, ტანისამოსი გაისწორა და შეუდგა მთის მწვერვალისაკენ, რომ მზის ამოსვლისთვის ეცურებია.

ის საკმაოდ დაიღალა, მოშივდა კიდე და, დაბრუნდა თუ არა სასტუმროში, ჩაითხოვა. შიმშილია გრძობდა, მაგრამ საქმელი ვერა უქამა; ჩინსა სვამდა, რომ ამ დროს წერილი მოუტანა მოსამსახურემ.

ანტონმა მოუთმინლათ გახია კონკრეტაგაშალა წერილი და დაიწყო კითხვა:

„ანტონი მთელი ზღვხული თითქმის ერთთა ვეფატარეთ, — დრო საკმარისი იყო. შინ მთელი დღე და დამე ვეკითხებოდი თავს, ვუკვირდებოდი ჩემს გულს და დეწმუნდი, რომ მე თქვენ არ მიყვარხართ, ვეშეგიყვარებთ, მე თქვენ დიდათა გცემთ ტიცს, საშინლათ ჭიტანჯები, მეძნელება ველივე ამს მოწერა, არ მინდა, რომ“

ოგნება მოგაყენოთ ყველა იმ სიამოვნების
სამაგიეროთ, რაც მე თქვენგან მიმიღია მთე-
ლი ამ ზაფხულის განმავლობაში, მაგრამ რა
გქნა? არის ისეთი წამი, როცა სრული გულ-
მძლილობა საჭირო. ნუ გამიკიხავთ, ნუ და-
მზღვრებით. იყავით ჩემი მეგობარი ძველე-
ბრათ. მე თვითონ ვწუხვარ, რომ ჩემი მე-
გობრობა თქვენდამი სიყვარულთა არ გადიქ-
ცა, მაგრამ რა გქნა, მიხიხართ. მინდა, მი-
ყვარდეთ, მაგრამ ჩემს ხელთ არ არის. გრძ-
ნობა ჩვენდა უნებურათ ჩნდება, ჩვენდა უნე-
ბურათ ჰქრება. კიდევ გეხევეებით, ნუ გამ-
იკიხავთ, ნუ დამემღვრებით, ისევე ძველებუ-
რათ ვიყოთ მეგობრები.

ქართული ეკლესია და სამღვდლოება

(ერთის თვალის გადავლებით)

(იხ. „თეატრი და ცხოვრება“ № 8)

როგორც საქალაქო უწყებამ, ისე სასუ-
ლიერომ აუცილებელ მიზნად საქართველოს
ერის და ეკლესიის გაწესება დაისახა მიზნად.
პირველმთვე რუსმა ექსარხოში თეოფილაქტემ
გვარად რუსანოვმა, პირველი ქვა გარუსების
ჩვენი ეკლესიის სიძირკველში ჩასლა: მოსპო
გვარების წერა ქართულის დაბოლოვებით
შეიდა და ქ და შემოიღო დაბოლოება აჟ და
ქმ. იმ დღიდან იწერება გვარები ისე, მაგ.
ხიხანაშვილი — ხიხანოვ, უტურაშვილი —
უტუროვ და სხვ. სამღვდლოთა გვარების
გარუსებას მოჰყვა თავად აზნაურთა გვარების
გარუსებაც, ამისი დიდი მოზხრე ყოფილა ატე-
ნელი გაოგავა ურასთავი, დიდ გიორგად წა-
დებულნი, რომელიც იმ დროს, როდესაც თე-
ვდა-აზნაურთა გვარტომობა ირაკლი მეფის
სიებით მტკიცდებოდა, დღის როდის თამაშობ-
და თურჴე. თეოფილაქტე ექსარხოში ცდი-
ლობდა სიონში მოსამსახურეთა გვარების შე-
ცვლასაც და კიდევაც შეუცვალა რამდენიმეს,
მაგ. მანსვეტოვი, გუშანოვი, ზრატაშაშვიცი
და სხვ. და სხვ. მანსვეტოვის გვარი ყოფილა
კოფურაშვილი, პროტოპოპოვისა — დეკანო-
ზიშვილი, და ასე ამ გვარად. პირველ შე-
ხედვით თითქო ეს უმნიშვნელო ფაქტია, მა-
გრამ ღრმად რომ ჩაუყვირდებით, სულ სხვას
ამოიკითხავთ. ამ მტრე ფაქტებზე ნელ-ნელა,
თანდათანობით, ამოშენდა კედლები და ჩვენი
ეკლესია და ახალი თაობა გადაშენების და
გადაგვარების გზას დაადგა.

ანტონმა გადათვალერა წერილი წაკი-
თვის შემდეგ. ცეცხლი მოუკიდა და დასწვა.
გაარაგმოიარა, ფანჯარასთან გაჩერდა და
დოწყო ქუჩაში უაზრით ყურება. გამოტრი-
ადა და მოსამსახურეს დაურეკა.

— მატარებელი რომელ საათზე გადის?
დეკითხა ის შემოსულ მოსამსახურეს.

— დილით ათ საათზე, საღამოთი რვაზე,
ბატონო.

— დანახარჯის ანგარიში წარმომიღინე.
ანტონმა შეჴკრა თავისი ბარჯი და დი-
ლისივე მატარებლით გამოეშურა ქალაქისკენ.
პირველ ხანებში ის მოწყინილი დადიო-
და. ისეთ გუნებაზე იყო თითქოს გულზე მუ-
წყუ გამოისვლია შიგნიდანო. მალა დეკარგა,
ცოტა გახდა კიდევ.

შემოდგომა დადგა. საქმეებმა იმატა. ან-
ტონის ცხოვრება ჩვეულებრივ კალაპოტში
ჩაღმა და ღრომ მისი სვედაც თანდათან და-
აღნო.

სიყვარული ავადმყოფობაა, მოიშორებ
და კარგათა ხარ. წარმოსთქვა ერთხელ ან-
ტონმა.

მართლაც ის ახლა სრულებით კარგათა
გრძნობდა თავს. ხშირათ გაახსენდებოდა ვერა,
მაგრამ მისი მოგონება თითქმის იმდენათვე
მოქმედებდა იმის სულიერ განწყობილებაზე,
რამდენათაც ყოველი ნაცნობი ქალიშვილის
მოგონება.

ავ. კაჭხიანი

(დასასრული იქნება)

ეკლესიის ცარიელი კედლებილა შე-
გვრჩა. მე კარგად მახსოვს გაღმონაცემი ჩემის
წინაპარისა, რომელიც მომსწრე იყო რუს
ექსარხოზ თეოფილაქტის მართველობის დრო-
ისა. „გახიწნეს სრულიად ჩვენი დიდებული
ტაძრებიო,— იტყოდა ხოლმე იგი, რომელიც
თვით სამღვდლო პირი იყო და დიდად აღ-
შფოთებული იყო სასულიერო მთავრობის
„უღვთო“ საქციელითა.

ფუძველი ქართულის ენის სწავლებასა და სწავლ
ტანა 1882 წლამდე.

ექსარხოსი თეოფილაქტე ცდილობდა აღ-
მოეფხვრა ქართველობაში, ეკლესიაში სიყვა-
რული და ზატივასცემა ქართველ მღვდელ-
მთავრებისადმი. იმის დროს ჯერ კიდევ იმე-
რეთში მღვდელმთავრობდნენ გელათელი და
ქუთათელი მიტროპოლიტნი. თეოფილაქტემ
თვისი რუსიფიკატორობა დასაყლეთ საქართვე-
ლოს ეკლესიაში შეიტანა, უბძანა მღვდელ-
მოქმედება ქუთაისშიაც ისე აესრულებინათ,
როგორც სიონის ტაძარში, კვირაში სამ-სამ-
ჯერ ქართულად და რუსულად. თვისი პოლი-
ტიკის გადმონერგვა აღმოსავლეთიდან დასაყ-
ლეთშიც მოინდომა, ამ უგვანმა პოლიტიკამ
გამოიწვია ამბოხება. შეიპყრეს მიტროპოლიტ-
ნი გენათელი და ქუთათელი

ჩემის აზრით, არც ერთს ექსარხოსს იმ-
დენი არ უშრომნია და არ გაუკეთებია ჩვე-
ნის ეკლესიის და სამღვდლოების გარუსებო-
სათვის, რამდენიც შესძლო ხუთის წლის გან-
მავლობაში ექსარხოსმა თეოფილაქტემ: იგი
ყოფილა ფრიალ განვითარებული, შესანიშნა-
ვი ადმინისტრატორი, გამბედავი, თვითნება
და იშვიათის ენერჯისა. ასე ესურათებს მას
ეპ. კირიონი. თეოფილაქტეს ჩამოსვლისას
სიონის კათედრის დეკანოზად ყოფილა იოსებ
ფალავანდიშვილი, რომელსაც შემდეგი ბრძა-
ნება თურმე მისცა: „ამიერიდან სიონის ტა-
ძარში, კვირა-უქმე და დიდ დღესასწაულების
გარდა, ღვთის მსახურება რუსულ ენაზედაც
უნდა იქმნეს კვირაში სამჯერ, რომელსაც
შეისრულებენ ჩემთან ჩამოყოლილნი სამღვდ-
ლონი, სახელობ: მამშაბათს, პარასკევს და
შაბათს, დანარჩენს სამს დღეს ქართულად
ქართველმა სამღვდლოებამ*). ამანვე დაა-
ფუძნა სასულიერო სასწავლებლები ტფილის-
ში, გორში, თელავში, სიღნაღში, ამასვე მკუ-
თენის სემინარიის დაფუძნება. მაგრამ ამ სა-
სწავლებლებში ქართული ენის სახსენებელი
არ იყო, იგი არ ისწავლებოდა, როგორც სა-
განი. აიკითხებდნენ მშობლოდ კვირაში ერთ-
ხელ-ორჯელ ხუცურად ეამნ-დავითნსა. ბავ-
შეებს მშობლის ოჯახში უკვე ჰქონდათ ქარ-
თული წერა-კითხვა ბეჭეზ ნასწავლი და ხუ-
ცურ-მხედრული, ქართული ლოცვები, ეამნ-
დავითნის კითხვაში ხომ დახელოვნებულნი
იყვნენ. თეოფილაქტედან დაელო ამნარიი სა-

სასულიერო სასწავლებლებმა და სემენა-
რიამ გვაძლია გადაგვარებული სამღვდლოე-
ბა,

სოფლად მოედო ასეთი სამღვდლოება.
შინაურული შესწავლა ქართულის წერა-კით-
ხვისა, ქართული ლოცვებისა, სარწმუნოებ-
რივი გრძობა მოისპო. ამისი მიზეზი იყო ნა-
ხევრად გარუსებული სამღვდლოება.

ძველი სამღვდლოება, აღზდილი მონა-
სტრებში, განსწავლილნი სამშობლო ენაზე,
ნელ-ნელა ჩამოვიდნენ ასპარეზიდან; ეკლეს-
სიამ დაჰკარგა თვისი მნიშვნელობა ხალხის
თვალში. აღარ ისმოდა ძველი მღვდლების
მშვენიერი, მეტყველი, მარჯალიტი წირვა-
ლოცვა, გალობა, უღმობიერესი, სულისა და
გონების დამატყვევებელი სამოციქულო-სახა-
რების კითხვა. ახალი სამღვდლოება განცხ-
რომას მიეცა. მრველისათვის სრულიად არა

*) საქმე სინოდ. კანტორისა 1817 წ., № 28, ეპ.

ფიქრობდა, არა ზრუნავდა, სმა-ქმას დიდად შესარგს გამოუდგა და მით უარაჰყო დიდი შოთას ანდრძი: „სმა-ჭამა, დადღ შესარგი, დება რა სავარგულია“. სამღვდელიობა სოფლად მოვაქრე, მოვხსე და წურბელა გხდა, ერთი მეტი ხორცმეტი ხალხისათვის. სრულად აღმოიფხვრა ძველებური მამა-შვილური განწყობილება მოძღვარსა და სამწყსოს შორის. ეკლესიაში აღარ ისმოდა ლმოზიერი და მეტყველი წირვა-ლოცვა, გლობა, ქადაგება, ხალხმა ზურგი აღრკია ეკლესიას, სარწმუნოებაზე გული გაუგაღდა, სამღვდელიობა შეიძულა, დაუწყო მას კლავა და ძრახვა. ყველა ეს იყო და არის შედეგი ექსარხოს თეოფილაქტეს და სხვათა პოლიტიკისა.

გავრძელება შემდეგ.

ს. სიმარტლის

სიმარტლის წყურვილი

ქ ტ ო უ ლ ო

„ნეტარ იყვნენ, რომელთა შიოდეს და სწყუროდეს სიმარტლისათვის, რომეთ იგინი განძიდნენ.“
მათ. 5, 6.

— ნუ თუ ვერასოდეს ვერ მიხვდები, რა ფიქრი ტრიალებს შენს ნათელ თავში, როდესაც მე, გრძობის ალით მოკულს, ჩალადაც არ მიმაჩნია მთელი ქვეყნიერება?— ეკითხება თვლებზე-აღვზნებული ქალი ვაჟსა.

— ჩემო კარგო! მოიკრფე გრძობისაგან დაბნეული გონება და დაუკვირდი ჩემს გულწრფელ, მიურვაალე სიტყვესს!— უპასუხებს ვაჟი.

— არა, ამოა: აღმიანის ენა მ ცდურია!

— ნუ თუ მაგ წმიდა თვალბეჭეტი ვერ ამოვიკითხავ ვერასოდეს, რამდენი ღალატი დაბადებულა შენს ცბიერი გულში?— განაგრძობს სიმარტლისათვის მშვიტი ქალი.

— კარგო და ყველა! ჩაქრე შენს ტანჯულ გულში ეგ უქმი სურვილი და გაახილე წარბები უძირო თვალბეჭეტი: ვისაც წმიდა აქვს თვალბეჭეტი, იქ ღალატი უძღურია!

— არა, არა, ვერ შემაცდენ: აღმიანის თვალიც მაცდურია!

— ნუ თუ შენს გრილ აუჩქარებელ გულის ცემაში ვერასოდეს ვერ ვიგრძნობ თავ-

დაქერილ, ხოლო მზურვალე სურვილს?

— კარგო, ყველაე და ნახო! როგორ დაგამშვიდლო? ჩამოიხტედი ჩემს გულში, რომელიც მარად შენთვის გაშლილია, და იქ პიკოვებ იმას, რაც გწყურია!

— არა, არა და არა: აღმიანის გულიც მაცდურია!

— მომეცით სიმართლავ: მშია, მწყურია!

ნოემბრის 19
1914 წ.
ქ. ტფილისი

„ყოველივე ჩემთვის“

ნეტავ სიათ გადფრინდა სიუმაწვილე, ვრმობა-ჭაბუკობა?

შეგვეითხე ჩემს თავს.

მან მოგონების ავღამას სარქველი ახად და შეგ ჩამახედა.

იქ ბნელდა.

ავღამა წარსულზე ოცნებამ განათა და დაგინახე შეგ რეჟული, სიუმაწვილის ნეტო ხელით დაწერილი, ხედილ-ხედილ გაუგებარი...

და ამოვივითხე:

„სიუმაწვილის ვუვავლები— დროთა ბრუნვამ დაასწრა...“

ტკბილი ოცნება— სიმამლეილე მისძობა...

სიუვარული— სიძულვილმა დაფურულა...

სიძულვილი— სიმანხივემ დაბადა...

სიდილ-ვისვისი— ტირილი დაახუნდა...

სისხრული— სიმწყხრემ დაიჭაბა...“

შეგშინდი...

გულას სიმამტე-სიბაღიევი ვიგრძენი

სიტოცხლას უმიხნაბა ტენის გამსხარო თითებთ ეხებდა.

მოგონება ბნელს კუნჭულს მიუყარა.

და თვალბეჭეტი ცრემლი ვიგრძენი...

ესტირფი სიუმაწვილეს, ვრმობას-ჭაბუკობას...

როცა გრძობას გამანადვრებულ ძალების ბინადრებაზე შეგვეითხე, მან ცხოვრებაზე მიმოითათა.

ცხოვრებას გი შებღუე ეწერა:

„ყოველივე ჩემთვის!“

აკ. ბერეკაშვილი.

გლეხი მებრძოლი

იაგორ გაბრიელის-ძე ბოლქვაძე

(სურათი იხ. პირველ გვერდზე)

ხევი ხალხის განმანათლებელად მოძრაობას ბევრი ისეთი მუშაკი ჰყავდა, რომელიც თემცა საშუალოზე არა სწინა მწერლობით ანუ სხვა მოღვაწეობით, მაგრამ ხალხის გაფიხლებლისა და გათვითცნობიერების საქმეს ძლიერ უწყობდა ხელს.

ერთი ამგვართგანი იყო იაგორ გაბრ. ბოლქვაძე. ი. ბოლქვაძე გურული გლეხი იყო, წერა-კითხვის მიმდევარ ოჯახის წევრი, სამშობლო ერთი თვითგანეთარბებული, პირდაპირობა, სწავლა-განათლებლისადმი მიწრაფება, თანასწორობისა და თავისუფლების სიყვარული იაგორს შეთვისებული ჰქონდა უფროსი ძმის თეოდოსისგან, რომელიც ადრე გარდაიცვალა და ვერც-კი მიეწერა იმას, რასაც იაგორი ვ. ი. ათას ცხრას ხუთ წელს... იაგორამ ამ დროს გურიის გლეხთა მოძრაობაში მზურაფელ მონაწილეობა მიიღო, თავისუფლებს მ შეადაგებლებს ადრე დაწვლი, გახდა მათ ერთგული მოწაფე და ერთხანად თავის სოფლ (მიქელ-გაბრიელში) პასუხსაგებ თანამდებობადაც ასრულებდა...

... აღფ თოვანებ ს ხანა ჩაქრა, დემონმა ფრთები გაშალა, შურისძიება დაიწყო. იაგორის მამა-პაპეული სახლ-კარი გაცრცეს და შემდეგ ცეცხლს ზისცეს; იაგორაკი თავის უფროს ძმა იაკონტისთან ერთად გადასახლეს, სამშობლო ქვეყანასა და ახლად ვერა-დაწერილ ცოლს მიაშორეს. რავედენიმე წლის შემდეგ იაგორი ისევ დაუბრუნდა გადამწვარ ოჯახს, დაუბრუნდა მეზობლებს და მათში კულტურული მუშაობა განაგრძო, მაგრამ განვილილ წამების ხანამ მის ნერვებზე ისე იმოქმედა, რომ გასულ წელს სულიყოად დაეადმყოფდა... მოსიყვარულე ძმებმა მისთვის არა დაზოგესრა, ბევრი ექიმიც დალაღეს, მაგრამ იაგორას აღარა ეშველოა და ვერ კიდევ ახალგაზრდამ, თებერვლის წ, ქუთაისის ერთ ერთ საავადმყოფოში განუტევა მრავალტანჯული სული.

«იბზე, დაწვა, კიმიბირი, ამხნაგები, დროშა, ჯალათი, გამარჯვება,» — არა რა სტანჯავდა იაგორას და რა აბოღებდა ამ პატარა კაცს, მაგრამ დიდი საქმის ზეარაკს... მშვიდობით ძმთა და ამხანაგო! ნეტარება შენ, რომ პირნათლად მოიხადე ვალი. მეგობარი

წუთის სოფელი

ვაპ! სოფელო, რაშიგან ხარ, რას გვაბრუნებ, რა ხნე გპირის? შოთა.

ტხოვრების კალთაზე სულ იტრემულებიან! შემთხვევით შობილნი დემეტრის კვედრებიან, შისის სხივებს ნატრობენ, მის ხსელთ დგებიან, მაგრამ, ფრთებ-მომწვანნი, ძირსვე ვარდებიან... სიტოტსლე მოსწიენდათ—ბნელს ერადებიან... დეთის სულს დაეძებენ—თვის სულს შორადებიან დადიან მწუხარედ—დეღაფენ, კვდებიან!

და სხვანდ მთადან, მათ აღაგს დგებიან, მათსაებრ ბნდებიან და ტანჯვით კვდებიან!

ბ. გორდენიანი.

ანნა კავთელი
სამტრედიის სტენაზე

შ მ მ

(ო. ბ-ს)

ისე მოსჩანს ეგ თვალები შეე ხალიან ბროლ ლოყაზე, ვით ვარსკვლავი მოციოვე ივერის ლიფვარდ ცაზე...

გიშრის ფერი დალაღები ისე გშეენის და გიხდება, რომ თვით მთვარე, ბადრი მთვარე სილიამაზეს გეცილიება...

შენი ტანი მოქნილია, ვით მღელვარე ტალდა ზღვისა; შენი ბაგე წყლიანია, როგორც წვიმა მისისია...

შენ ჩემს გულში გააღვიე, გააჩაღე ტრფობის ელი, შენ ხარ ჩემი სამლოცველო და სიცოცხლის დედოფალი

კ. ძიძიძე

ვანო ბარველი
სამტრედიის სტენაზე

მეზობის ბრძანებები

სურათები სუთ მოქმედებად მიხ. ბოჭორიშვილისა
(იხ. „თ. და ც.“ № 8, 7, 8)

მოკვდივარა მიღობს

ღვთა მონასტრის ეზოს კიდე კლდიდან გადმოსჩქვებს ანკარა წყარო, მის ირგვლივ ყვავილებით მოცული ფერდობი, წყაროს პირად ჩამოსაჯდომი ფიციარი, დილა. მზის სხივი ნელ-ნელა ეფინება მალღობიდან. მონასტონი ქალი პირს იხანს, ალოლს (მონაზონის ტანთსაცმელშია) პირი უკვე დაუბანია და თბას ივარცხნის.

I

მონაზონი და ალოლ

მონაზონი. (ამთქნარებს და ზარფვარს გა-
მისასხავს). მეოხ მეყავ მე ცოდვილსა ამის?
ალოლ. განა შენც მიგიძღვის რაივე
ცოდვა?

მონაზ. უცოდველი ადამიანი არა სუ-
ფეს ქვეყნად!

ალოლ. შეტადრე კმაწვილი ქალი არა?
ღამით ისეთ სიზმრებს ხედავ რომ...

მონაზ. ცოდვა სიტკობებისა და ნეტა-
რების თანამგზავრი-

ალოლ. ნუ თუ ყოვლად სახიერი ცო-
ღათ ჩამითვლის, თუ ხანდახან გულის თქმას
ვერ ვსძლევ?

მონაზ. ევედრე უფალს, ილოცე დაო!
რა ნეტარებაა, როდესაც ღამის წყვილიაღნი
ელვარებს წმინდა სანთელი და შენ ხელ-აპ-
ყობილი ცრემლთა ფრქვევით ევედრებო ზე-
ნაარსს. რა ნეტარებაა, როდესაც სულიერად
უხილავს შეუერთდები?

ალოლ. როცა ლოცვაც არა სკრის?
ხან და ხან სიზმრად იმისი სახე შემოიჭრება და.

მონაზ. ვისი?

ალოლ. რომელმაც ჩაპკლა ჩემში სიყ-
მაწვილის წყურვილი. ოხ! ღმერთო! ღმერ-
თო! რა წამება მარჯუნე წილა!

მონაზ. ნუ სკოდად უფალს. თუ მიწიერ
სიტკობების გრძნობა კვლავ სუფევს შენს
სულში, ღირსი არა ხარ იყო სასძლო ქრის-
ტისი! თუ შენში კვლავ სუფევს წარსულ
ღვთა მოგონება, წადი, ისევე დაუბრუნდი
ცილომელ ქვეყანას. ჩვენი გზა ისეთ სათუთ
ყვავილებით არის მოფენილი, რომ იგი ვერ
უძლებს იმ ფერხთა სიმძიმეს, რომელიც ამ ქვე-
ყნიურ ფიქრებსაც თან ატარებს გულის სი-

ღმრეში. დაივიწყე, დაო, ყოველივე ამ ქვეყ-
ნიური: იგი კაცთათვის ჯოჯოხეთად არის
შექმნილი.

ალოლ. თუ ეს ქვეყანა ჯოჯოხეთია,
რად დაამკვიდრა აქ უფალმა თვისი ეკლესია?
თვით ჩვენ განა...

მონაზ. ნუ სკოდად უფალსა. დასაჯე
გულისთქმა, ოომელიც წარსულ ღვთა მო-
გონებას იწვევს შენს სულში, ილოცე, ილო-
ცე წარფელი გულით ბევრი რამ არის შენ-
თვის უცნობი საბრალო დაო! ბოროტება ხში-
რად ამ მონასტრის კედლებშიც-კი შემოიჭრე-
ბა, რომ მყუდროება დაურღვიოს საბრალო
მლოცველთ

ალოლ. ოჰ, რა საშინელია ჩვენი ცხო-
ვრება! აქ თვით ფიქრიც-კი აღკრძალულია
სიყმაწვილებზე.

მონაზ. ეს ასეც უნდა იყვეს.
ალოლ. რა უგრძნობია დაო, შენი გუ-
ლი. ნუ თუ შენთვის უცხოა ეს ქვეყანა? ნუ
თუ შენთვის წარსული არ არსებობს?

მონაზ. (შეშფოთებულა) ჩუმიად. ხელი არ
ახლო ჩემს გულის სიმებს. დაივიწყე, გესმის?
წარსული დაივიწყების უფსკრულში გადაე-
ტყორცნე. და თუ ოდესმე მაცდურმა შეაზო
ჩემს გულის თქმას, თუ აღსდგა წარსულ დრო-
თა მოგონება,

სამუდამოდ დაიკლები. (ორიგვნი ზარფვარს
გამისასხავს და წენარი ხმით დაიწებებს გა-
დაბასს). „ვინ არ გნატრიდეს შენ ყოვლად
წმინდაო ღვთისმშობელო“. (ამ დროს მადლი-
ბზე გამონდებთან დიოგენი და ჰლატონ).

დიოგენი. ის არის, ის?

ჰლატონ. წყნარად, არ შეგვაშინონ! ხმა
დაიძაბა!

დიოგ. მეტის მოთმენა აღარ შემძილიან!
გესმის რა ნაზად ვალობენ? მე ავიმაღლებ
ხმას და გადავძახებ წარსულ დროთა მოგო-
ნების მიმღეროს რამე.

ჰლატონ. დამწვილდი. მე ჩავალ ქვევით.
ვეტყვი რომ ზიმა შენი სიკვდილის პირად არის
და შენს ნახვას ნატრობსთქო. თუ არ დამი-

ჯერა, მათ წინამძღვარსა ვსთხოვ! შენ აქ შემეცადე.

დიოგ. არ შემძლია მეტის მოთმენა, როდემდის უნდა ველოდე აქ?

პლატ. თუ ჩემსას არ გაიგონებ—ნება შენია. მე ვბრუნდები შინ.

დიოგ. კარგი, მოვიცდი.

II

ივანიცა და პლატონი

პლატ. (შინაზონებში ხიანისხეზე იბურჯვენ მის დანახვაზე) სალაში თქვენდა.

ალოლ. (მის დანახვაზე შეკრთება და მთხთაფლაგზე ხმით უმასუხებს) მობრძანდით. იქნებ გაგრილება გსურთ? ჩვენ ეხლავე წავალთ.

პლატ. მომაკვდავი ბიძა თქვენის დავალეებით ნება მიბოძეთ გადმოგცეთ მისი უკანასკნელი სალაში ალოლი!

ალოლ. ვინ არის, სად არის ალოლი?

პლატ. განა წმინდათა ბაგენიც მხოლოდ სიტყვების მეტყველებენ?

მონაზ. ჩვენთან არავინ არის ეგეთ სახელს ატარებდეს?

ალოლ. ჩემი სახელი სერაფიმაა, თქვენ უთუოდ შეცდომით მომზარათ.

პლატ. ნუ თუ ისე შეიძულეთ ბიძა თქვენი, რომ არც-კი გსურთ გაიგოთ მისი სიტყვების დასასრული?

ალოლ. (შემკრთადა) რას ამბობთ, რას?

პლატ. მინდა გაიბოთ, თუ რა მსჯავრი დასდეს ბიძა თქვენს.

ალოლ. პლატონი!

პლატ. მინ ვერ გაუძლო იმ ბოროტ ხმების სიმწვევეს, რომ ალოლიც ხალხში ვაგრცეულდა თქვენი აქ წამოსვლის შემდეგ და ეხლა, როდესაც უკანასკნელ წუთებს ითვლის თვის სიტყვებისას, გთხოვთ თქვენი ხელით დაუხუპოთ თვალები.

ალოლ. თქვენ მე მატყუებთ. (ისმის მონასტრის ზარის ხმა)

მონაზ. წაიდეთ ვილოცოთ დაო!

ალოლ. წამობრძანდი! დაწვრილებით მიამბე ყველაფერი.

პლატ. მოვიდვიარ! ვიჭარი ვნახო თქვენი წინამძღვარი, რომ ვსთხოვო ვაიძულოსთ ბიძის ნახვა? თორემ მე არ შემეძლიან უთქვენოდ დაგბრუნდე უკან. (გადაან. ზაუსა)

III

დიოგენი

დიოგ. ვივლი, ვიხეტილებ. ამ მიდამოებში, იქნებ მოვიტაცო ამ ცდომილ გზიდან და თუ ვერ შევძელ, ყოველ დამით ვით მოჩვენება, მივეყრდნობი მის სენაიის კედელს და უსაზღვრო გოდებით შეუშფოთებ მყუდრო ცხოვრებას. ალოლი! ალოლი! ნუ თუ კვლავ ციმციმებდა შენს სულში რწმენის სხივი, ნუ თუ ლოცვა-ვედრებაში გსურს დავიწყებას მისცე შენი წარსული? შენ ჩემი ხარ ალოლი! მთელი სულით, მთელი სხეულით, ცეცხლის მახვილით რომ გადამებლობს წინ სამოთხის მცველი, მასაც არ დაუთმობ შენს თავს. რა ვქნა, ვერ შევძელ შენი დავიწყება. ნუ თუ სამყაროს დაუსაბამოდ იებაში ისე დავმარცხდი, რომ იმოდენი ძლა აღარა მაქვს სუსტი და უმწეო დედა-კაცი მოვტაცო ამ მონასტრის კედლებს? (თავდაგაწყვეთით, თათქმის შემთხვევით შეაწყდა) ალოლი! ალოლი! შე ავალ ზევით მაღლობზე და იქიდან სალაპურის ხმით მოგაწვიდენ ჩემს უსაზღვრო კენესას. (გადას ზაუსა)

IV

ალოლე

ალოლ. (მხარზე ვთავ აქვს გადებული. კაჯას წელთ ავსებს და ფაქრებს მივცემს).

ალოლ. ოჰ, ღმერთო ჩემო! რა რიგ გაუძლო ესოდენ ტანჯვას? რა ვქნა აქაც მირღვევენ სულის სიმწვიდეს, რაღაც გრძნეული ძალა უხილავ ბადეში მხვევს. ამ მონასტრის ახლოსაც დაპქრის ჯოჯოხეთის დარაჯი, ხან სიზმრებით მითესავს გულში ცოდვებს, ხან ოცნებაში შემებარება... გულში ერთ წუთით გულის თქმამ მძლია და მოგონებამ შორს გამიტაცა ოცნების ფრთებით. მომჩვენა, თითქმის აქ, საღვაც შორი-ახლო იგი სალაპურს უკრავდა სევდიან ხმაზე. (ხამჭაქება და ქვეითი-ნებს) წაიდეთ ბიძისთან? მერე რომ კვლავ შევხვდე მას, ვეღარ მოვითმენ, არა, არ შემძლია. (მადლობიდან სალაპურის ხმა მოისმის) ეს ხმა!.. ეს ხმა მომაგონებს იმ ცოდვით ღამეს, ეს ხმა კვლავ ვნების წყურვილს აღვლევს სულში. ოჰ, სადა ხარ ეხლა, სადა? (მორჯავს ტამაისისხეზე) დედაო ღვთისაჲ! დამიფარე, ნუ თუ ვერ ხედავ ჩემს უსაზღვრო ტანჯვას? ნუ თუ ვერ ხედავ რა ღრმა უფსკრულისკენ მიმიქა-

ნებს ბოროტი სული? (საღამურის ხმა თანდათან მიწვეება და მისი მისი სასწარმეკეთილი ძახლი) ალოო! ალოო!

ალოო. (შეშინებული) ის არის, ის ახ, ღმერთო ჩემო სურს გაიქვს, მაგრამ დანე მისდელი მიაკვება).

V

იკვება დიოგენი.

დიოგენი. (მადლობადან ჩქარი ნაბიჯით ჩამოდის და ჰაერად მონასტრისაკენ მიეშურება. დაინახავს ალფას და შეაკვებით მიიჭრება მასთან, დაუშნება მის წინ და თავდავწყებით ხევეს ხელს) ალოო!

ალოო. (აღნახვასთან ხმით) რა გინდა აქ?

დიოგ. შენ თვითონ რა გინდა აქ, სადაც სიკოცხლეს სიყვარული დავიწყებია?

ალოო. (ფეხზე წამოდება და მთრთოლურად ხმით) მომზორდი მაცდურო! (ასევე უღონად ჩაიკვება).

დიოგ. შემომხედე რას დავემზავსე? შენს სიყვარულს ..

ალოო. სიყვარულს... მე ოდესღაც ვიცოდი მნიშვნელობა ამ სიტყვისა... დიდი, დიდი ხანია მას შემდეგ.

დიოგ. დავივიწყეთ ახლო წარსული.

ალოო. დავივიწყეთ? მე არც-კი მახსოვს წარსული.

დიოგ. კმარა ალოო! მართალია მე ავციდი კემპარტ გზას, მაგრამ შენ რად მიქანები უფსკრულისაკენ? რა გინდა აქ მონასტერში, სადაც ზარის ხმა ჰყინავს მუხრავალე სისხლის დუღილს? რა გინდა აქ, სადაც ცოცხლები მიცვალებულთა მოგონებას დასტირთან? რა გინდა აქ, სადაც ცოცხლები მიცვალებულთაგან მოცილიან ხსნას? ყოველი სიტყვა აქ თქმული სიკვდილის გამოხმაურებაა, ყოველი აზრი სიკოცხლზე აქ მომკვდინებელი ცოდვაა. რა გინდა აქ, სადაც სიკვდილის სუნთქვას ბანს აძლევს გლოვის ზარი? რა გინდა აქ, ამ კუბოში? აქ რისთვის აქნობ შენს სიამაყილეს? ჩემს მკერდში ტანჯვით აღვადგე შენთვის ტრფობის ტაძარი, მხოლოდ ჩემს სულში მპოვებ შენ მშვიდ ნავთსადგურს (შეეცდება ხელის მოხვეწას) გამომყევ ისევ მიეცეთ გიჟურ ვნებას.

ალოო. მომზორდი! დედაო ღვთისმშობელი! გავმომფარე შენი ღვთაბრძოლი ზეწარი, დამისენი მაცდურისაგან. ვიღუბები, ვიღუბება, შენააო დამისენი მაცდურის ბრკყლებსაგან.

დიოგ. მდევნი? მაშ კარგი! ხეალ დილით თქვენს მონასტრის გუმბათზე იპოვით ჩამოკიდებულ უსულო გვაშს, რომელსაც მყარალი სუნი აედინება. და როდესაც თქვენ ხელს აღაპყრობთ ზცას, გახრწნულ ლეშიდან ჩამოცივებული მატლებით აფეცებათ ხელის თითები. მშვიდობით ალოო! „სულთათანა“ უგალომე შუა ღამისას მას, რომელმაც პირველად შეახო ხელი შენს მკერდს.

ალოო. ჩამომხსენი, რა გინდა ჩემგან? ნუ მიტყერ გვრე ღვთისებით, გოჯოხებითა შენს თვალთა გამომეტყველებაში.

დიოგ. ჩამოგეტყვები, აღარ დაგტანჯავ ჩემის ტყერით. მშვიდობით, არ დავივიწყო ალოო! შუა ღამისას სულთათანა უგალომე შენს ვნების ბრკყლებაში მომწვედულ მსხვერპლს; შუაღამისას მისი უსულო გვაში თქვენს მონასტრის თალზე იქნება დაკიდებული. მშვიდობით! (წასვლას ახარებს).

ალოო. (თავ განწითლებილი ხმით) სად მიხვალ, სად! დამრუნდი! (სურს გაიქვს, მაგრამ უგრძნობლად დაეკვება ძირს).

დიოგ. (მამრუნდება, ატაცებს ხელში და ჭეოტის) მოეყრნე ჩემს გულს, რომ უსახლო სევდა დამისხერეს ჩვენს დალილ მკერდზე. დიდხანს ვიტანჯეთ, დიდხანს ვეწამეთ. აწ კი დრო არის, რომ დავივიწყეთ, დავიფრთვლოთ ვნების კოცონზე.

ფარდა.

(დასასრული იქნება) *მუსიკა*

ფარული სევდა

მკვიდრ კემპის სამსხვერპლობზე გული სევდის ღმერთს შევიწირე; მით სამშობლოს სიბნელიე მღუმარებით დავიტირე.

მღუმარებით... რომ ცრემლები მოძმეს თვალზე არ ენება მომხივალ განთიად ამერი კვლავ შეინახა.

შალვა მთლამილი

* *
 (ძღწნად სიყმაწვილის ამხანაგებს, შეგობრებს),
 სიყმაწვილის ამხანაგები, მეგობრები! ჰჰ!
 იცით რათა ღირს მათი ჰოვანა, მათი შე-
 ძენა?

ეს მთელი შენი სიცოცხლეა, ხანმოკლე,
 სწრაფი, ნარ-ეკლიანი!
 ერთი მუთაქა საერთო სასთუმელია...
 ერთი პური ხუთსა ჰყოფნის...
 ერთი ქიკა ღვინო ყველას გვათრობს...
 ჩვენ მსახიობებს ერთი გახამებული სა-
 ყელო სხვა და სხვა მოქმედებაში რიგ-რიგო-
 ბით გვიხპარია!

ჰჰ!
 სიყმაწვილის ამხანაგები, მეგობრები!
 რამდენი სიხარული, რამდენი მწუხარება!
 რა რიგი ოცნება მიუწლომელი!
 და ცხოვრება ტლანქი, უზიავი, შეუბ-
 რალბეღი თავისი რკინის წვეტიანი ბოძა-
 ლით ნაფლეთებად აქცევს ყოველივეს!
 თვალებს დაგისისხლიანებს!
 ხელებს დაგიბრბებს!
 გულს სიმსუქნეს შემოახვევს, უგრძნო-
 ბლათა ხდის!

ჰქრება ყოველი!
 თითქო არც როდის გყოლოდეს სიყმა-
 წვილის ამხანაგი, მეგობარი!

ჰჰ!
 ვაჟკაცობის ხანას მძღაგრათ მიჰყვებარ
 წინ, უკან მოხედვას ერთ წამსაც არ
 დავაცლის,..
 იღლები!

და დასვენების დროს, მოხუცებულობა
 რომ საცაა კარს დავიკაუნებს, ოცნებით
 თვალს გადაავლებ შენს განვლილ შარას, იქ
 ქონმორეულ გულის სიღრმეში, საღდაც, კი-
 დდე მოიძებნება ჰაწია კუნჭული, საცა მი-
 ფერჯლილა ეს გრძნობა სიყმაწვილის ამხანა-
 გობის, მეგობრობისა,

ღა...
 გაიხსენებ სიყმაწვილის ამხანაგებს, მე-
 გობრებს, რომელთან ერთად ქვეყნის გადაბ-
 რუნებას ლამობდი, შენს სამშობლოს მტლად
 რომ უნდა დასდებოდი, ამხანაგებთან ერთად
 მტრისთვის უშეშრად მკერდი უნდა მიგეშვი-
 რა და... ერთნატილი დავიგლის...

ნუ თუ ყოველივე სიკრუე იყო?
 მაშ თუ ტყუილია, რათ ბეუტავს კიდევ
 იქ გულის სიღრმეში, ქონი რომ გარს შემო-
 ჰკრობია, ის გრძნობა ყმაწვილური ამხანა-
 გობის, მეგობრობისა..

აბა მითხარით, რათ ბეუტავს, რათა?
 ნუ თუ მარტოოდნ ოცნება იყო და
 სხვა არაა?
 სიყმაწვილის ამხანაგობა, მეგობრობა?
 ჰჰ!

გარს მკერო.

„გ ი შ! ქ ა!“

— ი, დამიწდი, დამიწდი, შე არ გა-
 საზრდელი, შენა!.. წაგავლებ ე ხელს და
 დლოგოკივით დაგახეთქებს.. ბიკო, გიგლაფ,
 შენ გეუბნები, შენ, საით იყურები! რით ვერ
 აადღე მგ ვერანა სამოვარი, ევას საცაა
 ქალბატონი გამობრძანდება და სამოვარს მო-
 იკითხავს. იი მგელმა შეგქამოს, მგელმა. ექვსი-
 შვიდი წლის ბიკი ხარ და ვერა შეგამინერა...
 შენოტელები ვენახებში დღეში თოთხმეტს
 შაურს იღებენ!

— რა ვქნა ეი, შენ კიდევ! თავი გამი-
 სქდა ამოტელა ბერვით, ბიკოს!.. ე ხელებო
 კდევ ეკლათ ამევსო, სამოვარისთვის ღობი-
 დან ჩხირებს ვამტრევედი, მე რა ვქნა, ნახში-
 რი მიიტა და მალე ავადღელებ.

— ერთი უყურეთ ამასა, თქვენ გამარ-
 ჯობას?!.. ბიკო, საიდან მოუტანო შენს გა-
 მურულს თანს ნახშირი, ნისით აღარ გვაძ-
 ლევენ... ახ, და-და-დალა! ამოტელა ზღვა
 ტყის პატრონები არიან ე ჩვენი კნიაზები და
 შეშა რა არის, შეშა არა აქვსთ. ნახშირი?!
 ვაი შენ ჩემო თავო! რას მიბრძანებთ? ერთს
 წელიწადს ღობეებს ვაკეთებთ, მეორე წე-
 ლიწადს იქიდანვე ჩხრიმლებს ვამტრევეთ სა-
 მოვარისა და ბუხრისთვის. საღაურია! ერთ
 ალაგას ვაკონკებთ, მეორე ალაგას ვაძრობთ!
 ჯავრობდა სოსია თვისი კობტა და შევ-
 გვრემან გიგლაზე.

— ჰა, ჩქარა, ბიკო! გაიქე მალა სხვენ-
 ზე დამტვრეული სკამები, ერთი ჩამოიტა და
 დახტენ, ჩაყარე მავ ვერანა სამოვარს.

— რას ამბობ, ვი! იმდღესაც ერთი და-
 ვხტენ და კნიაზმა ლამაზად მიმტყიპა.

— ახლა, თუ მე მიგტყუებ გაიგებ შენს სერს. რა ჯანაბათ უნდათ ი ვერანები, კნინის ბებიასმზითვად მოჰყოლია და გონი მას აქედ იქა ყრიან. რო არც აკეთებენ, გვეკეთებიანთ მინც უწებოთ. აი, ოთახში ხან ერთი ტუმარი გადაყირავდება ხოლმე, ხან მეორე ი ბარბაცა სკამებზე. იმ დღეს კიდევ, იმ კნინა პოსლუშის ჯალაბობა იყო ტუმარად და თავის პატარა ბავშვი დაწულს სკამზე ჩამოსვდა. ბავშვმა ხტუნობა დაიწყო, უტბად დაოხებულ ბებიას სკამს ნამჯა ჩაუწყდა და ბალღი შიგ ჩაიჩხირა, ცხელი ჩაის ტაქანიც ზედ გადასხა, ძლივს დაძარცხ ი ბავშვი. აბა რად უნდათ ეგეთი სკამები.

— ჰოდა რო არ უნდათ, წადი და შენ მიიტანე, უთხრა გიგლამ: მე ი ყურების სრესაც მიყოფა.

— აი მგელმა შეგკამოს, მგელმა. გიგლა დატრიალდა. გაფაციცებით უფლიდა აქედ-იქით გაჯიუტებულს საშოვარს. ეს უქანასკნელიც მართლა რომ გაჯიუტდა. ყური რომ დაგვედოთ, სასვე სკასავით ბზუოდა, მაგრამ ორთქლი არსიდან მისჩანდა. ბევრი ვი-ვაგლახი გადახედია ამ საშოვარს, ტბილად დაბერებული, ერთს მხარებზე გადახსნილი, ათის-ხმოვან ამონაკვენსით ძლივს დაფშინავდა იგი. და სწორედ ესლა მოუნდა მას მძიმე ტბილი სიძღერა. ხუმრობა ხომ არ არის: დღეს კნენა მართა და სოსია, მანამ მზე ამოვა, დაქირავებულ ურმით ქ. ს-ში უნდა ავიდნენ. რომ დაიგვიანონ, სასამართლო მათ ხომ არ დაუტდის.

სოსია თვითონ დატრიალდა. იგი ოჯახის კაცი იყო, ყველა კუთხე სახლისა კარგად იცოდა. მაშ ტყუილად ხომ არ გაატარა ოცი წელიწადი მოჯამაგირედ კნ. მართას ოჯახში. საიდანღაც გამოაძვრინა კნ. მართას უფროსი ვაჟის ძველი წაღა, წამოაცვა საშოვარს, ყელიდან იწყო დიდოური ლეკივით ქმუტუნნი. საშოვარმა თითქოს იწყინა, როგორ თუ ეს ბიბრობობა მომაყენესო, მოუმატა ხმას და მალე ოორთქლდა კიდევ. სოსიამ დაინაცვლა ხელი, და მაჩად და ღონიერად ჩაუქმუტუნ-შაუქმუტუნა ძველი წაღის ყელით.

— ესეც ასე!—სთქვა განარბულმა სოსიამ: ჰა, გიგლა, ჩქარა ფოდნოსი ნახე, გონი ეგე საქათმის უქანა გლია, წყლან ნაღარი გავეტანე, ჰა ჩქარა, მეც ეხლავე ურემს გავამზადებინებ.

მავე დროს კნ. მართა თავის ოთახში პირს იბანდა გაფაციცებით. მასთან ერთად ხმაურობდა პატარა ყელის „ეესტისა პირსაბანი, რომელიც თავის ოცდა ათის წლის მეგობარ სამოვარსავით ხშირად გუნებებზე არ იყო ხოლმე. ვაიმავრებდა თავის წყალსადენის რკინის ქვეშით ღეროს და რამდენიც გინდა ქვევიდან მუშტი გვეკმათ, აღარ უშვებდა წყალს. ახლი, ძალიანაც ვერ ამოჰყრავდით სილას, რადგან ამ ღეროს, თითქმის, ათი წელიწადი იქნებოდა, რაც მრგვალი „ვიტი“ დაეკარგა და თუ ძალს მიიტანდი, ჯერ ერთი ეს ხელს ვიფიხვინდით, მეორეც ესა, ეს ღერო უსათუოდ შიგ პირსაბანში შეხტებოდა, რის გამოც წყალი იგრიალებდა. აი ეხლაც კნენას ექჩარება და, ეს უსუნდისო პირისაბანი კი წყალს არ უშვებს.

— აი, შენ-კი ვავრანდი, შენა! ლამის ხელები დამისეროს!.. უი ქა! შიგ შემიბიტა, დაგწყველოს ჩემმა გამჩენმა! წარმოსთქვა გიჯავრებულმა კნ. მართამ და ჩაყო ხელი პირისაბანში. დიდხანს აფათურა წყალში ხელი, მინამ ნახვრეტი უბოვა და გამოაძვრინა ისევ ღერო. მოაყოლა პირსაბანმა ისევ ჩხარა-ჩხური, და როგორც იყო კნენამ მიიბან-მოიბანა ლოყები, უშუბლი და ნიკაპი... ჩიცივა, თავიც მალე მიიკაზმ-მოიკაზმა ჩხტაღეჩაქით.

— უიჰ, ქა! კოპი რა მექნა? ბიჭო გიგლა, კოპი საღ არის? **მლო**

(გაბრბოლება იქნება)

დროა გონს მოვიდეთ!

(„ხარფუხის საზოგ. კლუბის“ მამასალისთა საბჭოს საყურადღებოდ *)

ჩვენ ქვემოთგან ამის ხელის მომწერთ „ხარფუხის“ კლუბის წევრთ გვაქვს პატარა განცხადებით შემდეგი: ერთ საუკუნეზე მეტია რაც ჩვენ, ქართველები ვადაგვერება-ვადაშენებთ განსვადგავართ, რას ვამბებ შეუხედავად იმისა, რომ თუმცა ჩვენ სამშობლო ქვეყანაში ვცხოვრობთ— ჩვენ მოწყვეტილი ვართ ჩვენს ქვეყანას და სრულიად არ ვინცნობთ მას: ჩვენი დედა-ქანა აქამდე-

სინ განდევნილია, როგორც სკოლებიდან, ისე ოჯახებიდან, არ ვინცობთ ჩვენს სპორტარს თავს, ჩვენს წარსულ ცხოვრებას, ჩვენს დიეტარსტრასს. მეტი, ბატონო, როდემდე უნდა გავრძოდეს ჩვენი ასეთი სავალალო და სპეციფიკური მდგომარეობა? ნუ თუ დღევანდელმა მსოფლიომ შერყევამ და სისილიის წყაქემამდე არ უნდა გამოავლინოს ჩვენი? ერთხელ და სამუდამოდ უნდა შევიტოვოთ ის, რომ ჩვენი ფუქსისურთი ცხოვრების ერთ-ერთი მთავარი მიზნებადგანა ჩვენი უსუსურობა უცხოელებისად: ჩვენი მშობელი ქვეყნისა!

მოგესვენებათ ავრდევ, რომ ჩვენი სპორტარები დიდი ნაწილი უფრო განუბრავ სპორტს და გასართობებს ეტანება და ფორტ-სინე-ბატარაობს მაკრეტივად არ სწყალობს, რის დამამტკიცებელი ისიცაა, რომ ჩვენს კლუბში ქართულ წარმოდგენებს უფრო ბოლომდე ვსწრება, ისე კი არა. ამიტომაც სკანდინავიის ჩვენ ასეთი სპორტარები და ზომები მივიღოთ, რომ შევიტოვოთ მივიწადოთ; ამისთვის კი სკანდინავიის მთელი მუშაობა და გაკება ამისა, რომ ჩვენი კლუბები, ჩვენი სახლი მდგომარეობაში შევთვ ერთსათვის, უნდა განსხვავდებოდეს სხვა არსებულ კლუბებისაგან, თავისი დადებითი მხარეებით, იგი, როგორც ერთ-ერთი ჩვენი ურთავრული ტრადიციანი, უნდა გამსუხრებოდეს და გამსარებოდეს ჩვენს ერს თავის საუკეთესო იდეალთა და მისწრაფებათა განხორციელებაში...

ამავე დროს ეს კლუბი იქნებოდა წასაძი და სპორტართა სხვა დანაწილ ჩვენი კლუბებისათვის, ამისთვის კი ერთ-ერთი სპორტარები ჩვენ მიგანაჩნა ქართული სისტემატივად დაქვეყნების მიწოდება, სპორტარული ქვეყნის ურთავრული მსრავ შესაწყალოდ, ე. ი. უნდა ითავსებოდეს ჩვენი ისტორია, დიეტარსტრას, გეოგრაფია და სხვ., რისთვისაც საკმარისია კლუბის დარბაზი 7—9 სათამაშო—სადამთავო.

შეიძლება გვამსუსონ, რომ ამ დაქვეყნების მსურველი ბევრი არ იქნება, — შესაძლებელია პირველ ხანებში ასეც ითვას, მაგრამ ჩვენ უნდა შევანვიტოვოთ სახლი თანდათან ამავს და დარწმუნებულივით ვართ, რომ თუ კარგად მოვიქნე დაქვეყნებამ—მსურველი ბევრი აღმოჩნდება ცნობილი შექნისა.

ბუნებო, ახა რას გავს ის, რომ ჩვენი ინტელექტივად სპორტარული და უმაღლესი განხორციელებისათვის ადგურვით, სხვას რომ ვუვალავთ თავი დავანებოთ, მწერად გავლავთ მშობლიურ ენაზე დაბარკვად კი (არსებულ სასწყალობების მთავრებით, რასაკვირვებია) და ნუ თუ სკოლის

კარგე შევადინებობთ დადრ უნდა შეგვექმნას ამ ნაკლის აცილება?!

კლუბის წესდებას ხომ გულისხმობს როგორც რეფერტ-დაქვეყნებს, აგრეთვე დიეტარსტრასულ-მუსიკალურ დილა-სადამთავრების გამართვას; მას დად გვეშლის ხელს?

ჩვენი უკვლავ ურმა-ქვაბუკე მეგონის ნიკოლოზ ბარათაშვილის დაბადების ასი წლის თავი ჩვენ ამით მისც აფინაშინო...

ერთი წევრთაგანი ერმ. კ—ი

*) ამ განცხადებით მიმართა 22 წევრმა; სატირთა „ხალხი კლუბის“ წევრებმაც ხმა ამოიღონ და ასეთივე განცხადებით მიმართონ თავიანთ კლუბის მამასახლისო საბჭოს, რათა ორივე კლუბი საერთო ძალ-ღონით გაეძღვას ამ ჩვენთვის ფრიად საჭირო ლექციების მოწყობას. ჩვენ ვგვონა, რომ ქართული კულტურული საზოგადოებათა კავშირის გამკეთებლად უნდა მოაქციოს ამას სათანადო ყურადღება, ვინაიდან დღეს ყველაზე დამსობი ლადისი კურსების მოწყობის შესახებ, რომ მსურველს შეეძლოს აგრადვე მომზადება ქართული ენის მასწავლებლობისათვის! ე. კ.

წვილილი აზრები

- **გ. ჭაჩივიძის დილა** სახ. სახლში გამართება მარტის 5. მიღეთები — „განათლება“ - ში იყიდება.
- **ძმთაინის დასნი** ბათომა ვეღარ მიღის, რაქუთისის დი, სახ. განაგრძობს სემონს.
- **ბათომაის დასნი** მიიწვიეს ა. ქიქოძე, ე. ციხაქურიძე, ან. ხეიძე, ვ. ფრონისპირელი, მ. ქიკურელი, კობახიძე, მოლაპარაკება 5. გვარამ სთავს.
- **ჯანბარდონის კლუბის** სასცენო ნაწილის ხელმძღვანელად იხვე ვ. ურუმაძე მიიწვიეს. მას სცენა გაუღალახა-ნივბობა.
- **სამხრადონის** სცენის მოწყობათა სახელმძღვანელოდ მიწვეული ვ. ბარელი უკვე გაეზგზავრა და სემონს დაიწვიეს მარტის 5.
- **სახლში რომანი** დასწერა ჩვენმა თანამშრომელმა გ. დათიშვილმა, სახელად „პარმენ ნარიძე“ რომანის თეორიული ვიზიოა ჩაომაგვეული მიწვიებული ინტელიგენტი, არც ქართველი, არც რუსი; ბევრის მოლაპარაკე, საქმიანობის უნარს მოკლებული; თორით საკუთარი იღვით გატაცებული, პრაქტიკულად უნარით; დანგრეველი და არა აღმაშენებელი.
- **ხ. ხაშისი** წ. კ. ს. ვაწავლ ლებამ გუბერნატორის წინაშე შეუამდგომლობა აღძრა წიგნთ-საცემ-სამკითხველს დასარასებლად.
- **ბახვის ხაშითხველოს** უფრ. „თეატრი და ცნობიერება“ თავის ფასით გაუწერა ივ. ძიძიშვილმა.

„თეატრი და ცნობიერების“

ფონდის გახადლიერებლად
 1, დ. ლუბაშვილისაგან — — — 11 მან.
 2, სოსიძის ბარათაშვილისაგან — — — 12 მან.
 რედაქცია შემომწირველთ გულითად მადლობას უძღვინი.

დაეფუქნებენი

გავკასიის სავაჭრო-სამრეწველო ბანკისა (რომელსაჲ)

მინისტრის განკარგულების ძალით ეწოდება

„ამიერ-კავკასიის ბანკი“

აბით აღუწებენ აქციების პატრონთ, რომ ფინანსთა მინისტრის მიერ დამტკიცებულ წესდების §§ 63 და 64 ძალით, პირველი საზოგადო კრება ბანკის აქციონერებისა დანიშნულია მარტს 1917 წ. ტფილისში დილის 11 საათზედ ბანკის ბინაზედ—ლორის-მელიქიძის ქუჩა № 5 (ტფილისის სათავად-აზნაურო ბანკის ახალ შენობაში)

ს ა გ ა ნ ი გ ა ნ ხ ი ლ ვ ი ს ა :

1. საორგანიზაციო კომიტეტის ანგარიში
2. საბჭოს წევრთა რიცხვის მომატება.
3. საბჭოს წევრთა არჩევანი.
4. 1917 წლის ხარჯთ-ალრიცხვის განხილვა და დამტკიცება.
5. ბანკის საჭიროებისათვის უძრავ მამულების შეძენის შესახებ მოხსენება.
6. გამგეობის სამს წევრის არჩევა.
7. სარევიზიო კომისიის 5 წევრის არჩევა.

ბბ. აქციონერთა საყურადღებოდ ვაცხადებთ:

ყველას, ვისაც-კი შეუძენია ბანკის აქცია, ნება აქვს დაესწროს საზოგადო კრებას, ხოლო ხმის უფლება მარტო იმ აქციონერსა აქვს, რომელსაც აქვს აქციაზედ ნაკლებ არ გკუთვნის. ყოველ ათს აქციაზედ პატრონს ერთის ხმის უფლება აქვს, მაგრამ ამისთანავე რაც უნდა ბევრი ჰქონდეს აქცია, მიიწი აქციონერთა საზოგადო კრებაზედ იმაზედ მეტს ხმას ვერ მიიკუთვნებს, რაც გადააქარბებდა კრებაზედ დამსწრე წევრთა ხმების ერთს შეათედს (56) მთავრობისა, საზოგადო და კერძო დაწესებულებანი, საზოგადოებანი და ამხანაგობანი ხმის უფლებას თავიანთ კანონიერ წარმომადგენლთ აძლევენ (57)

იმ აქციონერებს, რომლებსაც ათს აქციაზე ნაკლები აქვთ, შეუძლიან შეაერთონ თავიანთი აქციები, ზოგადის ვექილობის ძალით, რათა მიიღონ უფლება ერთი ან მეტის ხმისა იმ საღვრადმე, რომელიც მოხსენებულია 55—ში (57).

რომელ აქციონერსაც ხმა აქვს, მაგრამ რაიმე მიზეზის გამო არ შეუძლიან კრებას დაესწროს ნება აქვს, თავისი უფლება ისეთს სხვა აქციონერს გადასცეს, რომელსაც აქვს ხმა, მაგრამ ერთსა და იმავე აქციონერს საზოგადოდ არ შეუძლიან ორ ვექილობაზედ მეტი ვექილობა იქონიოს.

შენიშვნა: ვექილობა ხმის გადაცემისათვის უნდა შესდგეს წერილის სახითა და გადაეცეს ამიერ-კავკასიის ბანკის დამფუძნელთ სამის დღით ადრე საზოგადო კრებამდე ხელის მოწერა ვექილობაზე უნდა შემოწმებულ იქმნას მთავრობის საზოგადო დაწესებულებათა ან პირთ მიერ. საზოგადო კრებაზედ შესასვლელი ბილეთების მიღება შეიძლება ბანკის კანცელარიაში 4 მარტს. დილის 10 საათიდან დაწყებული (2)

იმახილება და მოკლე ხანში გამოსვლა

უცხო სიტყვთა ლექსი მნი

შეადგენ. იოსებ იმედაზიშვილი
მეორედ შეესწავლ-შესწავლებული. მოვარაუბებული ყდით, ხელის მოწერით
ღირს 2 მ. 50 კ. გაწერვა კიდევ შეიძლება: Типилса.
ред. „Театри да Цховреба“—Гос Имедაშვილი.

(10—3)

ახალი კლუბი

კვირის 26-5 მარ.

კვირა — რუსული წარმოდგენა. ბილეთები 50-30 კ.

ორშაბათი — ოპერეტა. ბილეთები: 1 მ.-50

სამშაბათი — საოჯახო საღამო

მთხზაბათი — სინემატოგრაფი. სიმებ. ორკ.

ხუთშაბ. — ქართ. წარმ. ბილეთები 50-30 კაპ.

პარასკ. — ოპერეტა. ბილეთები: 1 მ.-30 კედ

შაბ. — საოჯახო საღამო

კვირა — რუსული წარმ. ბილეთ. 4-30 კ.

ღმინაწმინის კონცერტებისა საღამ. 9 სათ.

წარმოდგენისა და სინემატოგრ. საღ. 8 1/2 სა.

შინახს. ფისი მანდილოსნ. 50 კ. მამაკაც. 1 მ.

სარგუშის საზოგადო კლუბი

- ორშაბათი — სინემატოგ. სიმებ. ორკ.
- სამშაბათი — სინემატოგრაფი: სიმებ. ორკეს.
- მთხზაბათი — ქართული წარმოდგენა,
- ხუთშაბათი — ოპერეტა რუსულ ენაზე.
- პარასკევი — საოჯახო საღამო
- შაბათი — რუსული წარმოდგენა
- კვირა — სიმებიანი ორკესტრი
- შესახველელი ფახი: ქალები და სტუდენტები — 25 კ. მამაკაცი 50 კ.
- დასაწყისი: წარმოდგენა — კონცერტების
- სინემატოგრაფ — საღ. 8 ნახ. ს.

V წ. მიიღება ხელის მოწერა 1917 წლისათვის V წ.

სათეატრო-სალიტერატურო, სამხატვრო-კვირული შურნალი

წლიური ხელის მომწერნი მიიღებენ ორ პრემიას

თეატრი და სსოპრეზა

(წელიწადი შეხუთე) გამოვა სრული პროგრამით, შუკვი ცნობილი რედაქციით

ნააწმინდა და ბრძანული სიტყვებით ავტორის სურათებით, ფაქსიმილური და ბიოგრაფიით.

კ. ლომთთიქის რჩაული პრემია

ავტორის სურათით, ფაქსიმ. და ბიოგრაფიით.

შურნალი პარტიტურა გარეშა, პროგრამული მიმართულებებისა

უწინააღმდეგო მონაწილეობას მიიღებენ ჩვენი დაინახსრებული და ხელგაზრდა ნიჭიერი მწერლები: მგონებნი, კრიტიკოსები, მუსიკოსები, ამხატვრები

შურნალის ფასი ორივე პრემიით წელიწადში ღირს 8 მან. ნახევარის წლით, მახ. 50 კაპ. თითო ნომერი ეგეგან 15 კაპ ფულად შემოტანა ნაწილ-ნაწილად

შეადგება: ხელის მოწერის დროს 3 მ., 1-მისამდე — 2 მ. 1-ელ ენკენისთვემდე 2 ხელის მოწერა მიიღება: თბილისში, სსორაპნის საბაზის კანტორაში (მადათოვის კუთხული, № 1, ვორონცოვის მეორე ბილის ყურში). ქალაქ გარეთ ხელ-მომწერთ ფული უღდა და „Театри да Цховреба“ Иосиф Имедაშვილისა

გამოავტერან შემდეგის მსამართლი: Типилса ред. „Театри да Цховреба“ Иосиф Имедაშვილი რედაქტორ-გამომცემელი